Bülten HAFTALIK

TEMMUZ 2022

YIL: 3

SAYI: 66

HAFTA:66

TURHAL TİCARET VE SANAYİ ODASI HAFTALIK YAYIN ORGANI 25-29 Temmuz 2022

Yavuz Selim Mah. Tanrıverdi Sk. No:16/1 TURHAL

Tel: 0.356 275 12 14 E-Posta: turhaltso@tobb.org.tr

www.turhaltso.org.tr

Kamu Alımlarında Yeni Dönem

Kamu İhale Kurumu tarafından son dönemde yürütülen çalışmalar kapsamında ihalelerin e-ihale yöntemiyle yapılması, 1 Ağustos'tan itibaren kademeli olarak zorunlu hale gelecek.

Kamu İhale Kurumundan aldığı bilgilere göre, elektronik ihale ile işlemlerinin daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, tasarruf oranının artırılması ve bürokrasinin azaltılmasına önemli katkı sağlandı.

E-ihale ile ilgililerin kamu alım sürecine katılımı kolaylaşırken, sürecinin gizlilik ve güvenilirlik ilkeleri temelinde yapılması ön plana çıkarıldı.

Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının tespit edildiği Mart 2020'den itibaren e-ihale kullanımında belirgin bir yükseliş yaşandı. Bu kapsamda, COVID-19 salgını döneminde yıllık bazda yüzde 76 artış gerçekleşirken, 2021'de e-ihale kullanım oranı yüzde 46'ya ulaştı. E-ihale yöntemiyle ihalelere teklif verenlerin sayısı yüzde 93 yükselirken, ihale başına ortalama yüzde 5 tasarruf sağlandı.

Kademeli olarak zorunlu hale gelecek

Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihalelerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik 1 Temmuz 2016'da e-teklif alınan beyan usulünün hayata geçirilmesi ile başlayan çalışmalar, e-ihalelere ilişkin parasal limitin kaldırılması ve ihale usullerinin kapsamının genişletilmesi yönündeki uygulamalarla hız kazandı.

Kurum tarafından son dönemde yürütülen çalışmalar kapsamında ihalelerin e-ihale yöntemiyle yapılması, 1 Ağustos'tan itibaren kademeli olarak zorunlu hale gelecek.

»» 3

Dış Ticaret İstatistikleri Açıklandı

TÜİK ve Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulan haziran ayına ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı. Buna göre, ihracat 2022 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18,7 artarak 23 milyar 428 milyon dolar, ithalat yüzde 39,7 artarak 31 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti.

TÜFE ile indirgendiğinde avro yüzde 1,61 yatırımcısına reel getiri sağlarken külçe altın yüzde 0,62, mevduat faizi (brüt) yüzde 1,80, BIST 100 endeksi yüzde 2,79 ve DİBS yüzde 3,10 yatırımcısına kaybettirdi.

»» 3

Reel Kesim Güven Endeksi Açıklandı

TCMB tarafından temmuz ayına ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi açıklandı. İktisadi Yönelim Anketi sonuçları, imalat sanayinde faaliyet gösteren 1.733 iş yerinin yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilerek değerlendirildi. Buna göre, RKGE temmuzda bir önceki aya kıyasla 2,7 puan azalarak 103,7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 2,1 puan düşüşle 102,5'e geriledi.

»» 3

Bankacılık Sektörü Kredi Hacmi Arttı

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültene göre, sektörün kredi hacmi 22 Temmuz itibarıyla 83 milyar 866 milyon lira arttı. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 6 trilyon 326 milyar 767 milyon liradan 6 trilyon 410 milyar 633 milyon liraya çıktı.

Bankacılık sektöründeki toplam mevduat da (bankalararası dahil), geçen hafta 146 milyar 348 milyon lira arttı. Söz konusu haftada yüzde 2 yükselen bankacılık sektörü toplam mevduatı, 7 trilyon 293 milyar 856 milyon lira oldu.

Tüketici kredileri tutarı 921 milyar liraya çıktı

Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 22 Temmuz itibarıyla 7 milyar 233 milyon lira artışla 921 milyar 240 milyon liraya yükseldi. Söz konusu kredilerin 348 milyar 610 milyon lirası konut, 24 milyar 924 milyon lirası taşıt ve 547 milyar 707 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu.

Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 6 milyar 680 milyon lira artarak 845 milyar 975 milyon liraya yükseldi. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 1,4 artışla 286 milyar 59 milyon liraya çıktı. Bireysel kredi kartı alacaklarının 122 milyar 858 milyon lirası taksitli, 163 milyar 201 milyon lirası taksitsiz oldu.

Yasal öz kaynaklar arttı

BDDK haftalık verilerine göre, bankacılık sektöründe takipteki alacaklar, 22 Temmuz itibarıyla bir önceki haftaya göre 445 milyon lira artarak 162 milyar 5 milyon liraya yükseldi. Söz konusu takipteki alacakların 131 milyar 50 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı.

Aynı dönemde bankacılık sisteminin yasal öz kaynakları 10 milyar 36 milyon lira artarak 1 trilyon 311 milyar 800 milyon lira oldu.

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi Haziranda Arttı...

Türkiye İstatistik Kurumu, haziran ayına ilişkin "Hizmet Üretici Fiyat Endeksi" sonuçlarını açıkladı. Buna göre, H-ÜFE haziranda bir önceki aya göre yüzde 7,34, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 49,08, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 91,27 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 61,85 artış gösterdi.

2

Motorlu Araçlarda ÖTV Uygulamaları Değişti.

Motorlu araç ticaretiyle uğraşan ÖTV mükelleflerince taşıt tesliminden sonra yapılan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti gibi hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV'ye tabi olmadığı hususu ile itfaiye araçlarına ilişkin hususlar netleştirildi.

2

Ekonomik Güven Endeksi Verileri Açıklandı...

2

Yönetim Kurulumuz İl Milli Eğitim Müdürü Ahmet Özdemir'i Ziyaret Etti...

Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer Çenesiz beraberinde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Cengiz Öz ve Yönetim Kurulu Üyemiz Süleyman Aykut ile birlikte Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevine atanan Ahmet Özdemir' i makamında ziyaret ettiler.

Tokat İl Milli Eğitim Şube Müdürü İlhan Yayar'ında hazır bulunduğu ziyarette Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer Çenesiz Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevine atanan Ahmet Özdemir' e görevinde ve yapacakları çalışmalarda kendilerine başarılar diledi.

Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevine atanan Ahmet Özdemir'de Yönetim Kulu Başkanımız Ömer Çenesiz ve Yönetim Kurulu Üyelerimize nazik ziyaretlerinden dolayı teşekkür etti.

Ziyarette ayrıca 3 Şubat tarihinde birliğimiz ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığımız arasında 154 İlçede 154 Yeni Okul kazandırmaya yönelik imzalanan "Ulusal Eğitime Katkı Protokolü" ile odamızın talepleri ve girişimleri ile ilçemize yapımı gerçekleştirilecek olan okul projesi ile ilgili olarak da fikir alışverişinde bulunuldu.

Karşılıklı görüş alışverişi ile devam eden ziyaret dilek ve temenniler ile son buldu.

OSB ve EB'ler için doğal gaz iletim Yatırımlarını BOTAŞ gerçekleştirecek

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan yerlerde kurulu bulunan, halihazırda doğal gaz iletim boru hattı tesis edilmemiş olan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanının ortak imzasıyla doğal gaz bağlanmasında ekonomik fayda, basınç düşürme ve ölçüm istasyonları yapmayı taahhüt eden OSB ve EB'lere, doğal gaz sağlanmasına yönelik ulusal iletim şebekesi ile basınç düşürme ve ölçüm istasyonu arasındaki iletim boru hatları yatırımlarına ilişkin esaslar belirlendi.OSB ve EB'lere doğal gaz ulaştırılmasını teminen inşa edilecek iletim boru hatları için gerekli yatırımlar BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak.

»» 2

Kapasite Kullanım Oranı Yükseldi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) yapılan açıklamaya göre, imalat sanayisinde faaliyet gösteren 1.733 iş yeri tarafından temmuz ayı İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtlar toplulaştırılarak değerlendirildi.

Anket sonuçlarına göre, imalat sanayisi genelinde kapasite kullanım oranı, temmuzda bir önceki aya kıyasla 0,6 puan artarak yüzde 78,2'ye çıktı.

Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı da (KKO-MA) bir önceki aya göre 0,6 puan artışla yüzde 78,1 oldu.

Petrol ve LPG Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) konuya ilişkin yönetmelik değişiklikleri, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, petrol piyasası lisans yönetmeliğinde bayilik lisansı ile sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) piyasası lisans yönetmeliğinde LPG otogaz bayilik lisansı süre uzatımı başvuruları, başvuru belgelerinin eksiksiz olması ve ilgili mevzuatta belirtilen diğer şartları sağlaması koşuluyla konuya ilişkin maddenin 2'nci fıkrasında yer alan 2 aylık süre şartı uygulanmaksızın sonuçlandırılacak.

Ayrıca, başvuru belgelerinin herhangi birinde eksiklik olması veya ilgili mevzuatta belirtilen koşullardan herhangi birinin sağlanmaması durumunda başvuru iade edilecek.

TOBB ve VİSA Yeni Kartlı Harcamalar Analiz Sonuçlarını Açıkladı...

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Visa'nın üçüncüsünü gerçekleştirdiği Kartlı Harcamalar Analizi'ne göre, 2022 yılının ilk çeyreğinde aylık kartlı harcamalar ortalaması bir önceki yıla göre %85 oranında arttı. Analizin üçüncü raporunda da Avrupa'dan İtalya ve İsveç ile Amerika Birleşik Devletleri'nin harcama verileriyle Türkiye'nin verileri kıyaslandı. Dünya genelinde Covid aşılamalarının başladığı 2021 itibarıyla analizdeki bütün ülkelerin bir iyileşme trendine girdiği, ancak Türkiye'de kartlı harcamaların diğer ülkelere kıyasla daha yüksek oranda arttığı görülüyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Visa, Covid-19'la başlayan ve devam eden süreçte Türkiye'de yapılan kartlı harcamaların incelendiği analiz çalışmasının üçüncüsünü kamuoyuyla paylaştı. Kartlı Harcamalar Analizi'nin üçüncüsünde 2020, 2021 yılları ve 2022'nin ilk 3 ayını kapsayan kıyaslamalar yapılıyor.

Öne çıkan sonuçlara göre ülkemizde harcamaların, 2021'de yaz aylarından başlayarak normalleşmenin hızlanması ve aşılanmanın yaygınlaştırılması ile arttığı gözlemleniyor. 2020 senesi ile karşılaştırıldığında kartlı harcamaların 2021'de sene bazında %55 oranında arttığı görülüyor. Pandeminin başlaması ile düşüş gösteren isteğe bağlı tüketim harcamaları da Mayıs 2021 sonrasında başlayan normalleşme süreci ile artarak temel ihtiyaç harcamalarını yakalıyor. 2022 yılının ilk çeyreğinin aylık kartlı harcamalar ortalamasının bir önceki yıla kıyasla %85 oranında büyümüş olması da dikkat çekiyor.

-Türkiye'nin 2021 performansı diğer ülkelere göre daha iyi

Kartlı Harcamalar Analizi'nde pandemi süresince farklı yaklaşımlar izleyen ABD, İtalya ve İsveç ile Türkiye'nin karşılaştırmaları da yer alıyor. Söz konusu üç ülke ile karşılaştırıldığında, Türkiye'nin kartlı harcamalar bakımından özellikle Haziran 2021 sonrasında diğer ülkelerin üzerinde bir iyileşme trendine girdiği, bunun 2022'nin ilk çeyreğinde de artarak devam ettiği görülüyor. Ayrıca tüm ülkelerin aynı dönemde bir iyileşme trendine girdiği ve özellikle 2021 yılının ikinci yarısı itibarı ile harcamaların reel büyümeye geçtiği ortaya çıkıyor.

-E-ticaretin yükselişi ivmelenerek devam ediyor, ticari kredi kartlarıyla yapılan harcamalar artıyor

Türkiye'de 2021 ve 2022 yıllarının ilk çeyreği kartlı harcamalar açısından kıyaslandığında, e-ticaretin %90, banka kartı harcamalarının %118 büyümesi, temassız ödemelerin de 3 katına çıkmış olması, bu alanda devam eden büyümenin altındaki yapı taşlarının değişmediğine işaret ediyor. Bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla e-ticaretteki büyüme hızının %72'den %90'a çıkmış olması trendin kalıcılığına işaret ediyor. Dikkat çeken bir diğer oran ise, ticari kredi kartlarıyla yapılan harcamaların da bu dönemde %94 büyümüş olması.

2020 ve 2021 yıllık bazda kıyaslandığında ise kartlarla yapılan harcama tutarları, banka kartlarında %62, kredi kartlarında ise %47 büyüme kaydetti. Pandemi döneminde banka kartları temassız ve online alışverişlerde de daha fazla kullanılmaya başlandı.

-Sektörlerin tümünde toparlanma yaşanıyor

Analizde, farklı sektörler kapsamında gerçekleşen kartlı harcamalara da mercek tutuluyor. 3. Kartlı Harcamalar Analizi, Mayıs 2021 sonrasında kısıtlamaların kalkması ve normalleşme sürecine geçilmesi ile beraber hemen hemen tüm kritik sektörlerin toparlanma eğilimine girdiğini gösteriyor. 2021'de bir önceki yıla kıyasla özellikle seyahat (%116), yeme-içme (%81) ve giyim-aksesuar harcamalarında (%58) dikkate değer bir artış görülüyor. 2022 yılının ilk çeyreğinde ise seyahat harcamalarında %201 büyüme gözlemlenirken, yeme-içmede bu oran %225 olarak gerçekleşiyor.

İlk iki Harcamalar Analizi, pandemi kısıtlamalarının özellikle yemek (restoran) sektöründe düşüşe neden olduğu, sonrasında ise paket servise geçen ve internet üzerinden sipariş almaya başlayan işletmelerin dijital dönüşüme uyum sağlayarak toparladığını ortaya koymuştu. Son Harcamalar Analizi ise normalleşme sürecine geçilmesiyle birlikte yemek sektöründe Mayıs 2021 itibarıyla ciddi bir toparlanma olduğunu ve bunun 2022'de devam ettiğini ortaya koyuyor.

-Hisarcıklıoğlu: "Güçlü ve dinamik KOBİ altyapımız sayesinde değişen koşullara hızlı uyum sağlayabiliyoruz"

Araştırmadan çıkan sonuçları değerlendiren TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Geçtiğimiz günlerde, 27 Haziran'da Dünya KOBİ Günü'nü kutladık. Yıllardır söylüyoruz, KOBİ'ler ülkemizde ekonomimizin bel kemiği, büyümenin motoru, istihdamın itici gücü, ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel taşları olarak yer alıyorlar. Çok güçlü ve dinamik bir KOBİ altyapımız var. Bu şekilde değişen koşullara çok hızlı uyum sağlayabiliyoruz. Bunun yansımasını kartlı harcamalar raporunda da e-ticaretin ve temassız harcamaların yükselişinden de anlayabiliyoruz" dedi.

Hisarcıklıoğlu sözlerini şöyle tamamladı: "Rapor 2022 yılının ilk çeyreğinde aylık kartlı harcamaların bir önceki yıla göre %85 oranında büyüdüğünü, yine seyahat harcamaları ile yeme-içmede %200'ün üzerinde büyümelerin gerçekleştiğini görüyoruz. Bunlar çok iyi oranlar."

-Tezel: "Harcamalarda büyüme trendi devam ediyor"

Visa Türkiye Genel Müdürü Merve Tezel de "Visa ve TOBB'un Kartlı Harcamalar Analizi, pandemiyle birlikte yaşanan değişimi ortaya koyması açısından faydalı bir rehbere dönüştü. Pandeminin birinci ve ikinci dalgasını, ardından da normalleşme sürecini kartlı harcamalar açısından düzenli olarak değerlendirdiği çalışmamızın üçüncüsü ortaya koyuyor ki, 2021 itibarıyla Türkiye'de harcamalar diğer ülkelerle karşılaştırıldığında daha hızlı toparlandı. Pozitif trend 2022'nin ilk çeyreğinde artarak devam etti. Online harcamaların kayda değer bir ivmeyle 2021 yılında da büyümesi, temassız ödemelerin katlanarak artışı, banka kartı sayılarındaki yükseliş 2021 yılına da kartlı harcamalar açısından damga vurdu. Türkiye'nin güçlü ödemeler altyapısı ve tüm sektörel oyuncuların hızlı adaptasyon kabiliyeti pandemi döneminde daha da belirginleşti. Biz de Visa olarak, tüm bu süreç boyunca ihtiyaçlardan yola çıkarak geliştirdiğimiz çözümlerle ekonomimize katkıda bulunmaya devam ettiğimizi düşünüyoruz" dedi.

Motorlu Araçlarda ÖTV Uygulamaları Değişti

Motorlu araç ticaretiyle uğraşan ÖTV mükelleflerince taşıt tesliminden sonra yapılan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti gibi hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV'ye tabi olmadığı hususu ile itfaiye araçlarına ilişkin hususlar netleştirildi.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca, Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Uygulama Genel Tebliği'nde muhtelif konulardaki ihtilaf yaşanan konulara ilişkin hususlara açıklık getirilirken, daha önce ilgili kanuna eklenen Cumhurbaşkanının motorlu araç ÖTV ve matrahlarının alt ve üst sınırını 3 katına kadar artırabilme ve sıfıra indirebilme yetkisi de uygulama tebliğine eklendi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının "Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, muhtelif konularda düzenleme yapan Tebliğ'de özellikle ihtilaf yaşanan konulara ilişkin hususlara açıklık getirildi.

Bu kapsamda, muvazaalı olmamak kaydıyla, motorlu araç ticareti ile uğraşan ÖTV mükelleflerince taşıt tesliminden sonra aynı araç için yapılan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti ve benzeri teslim ve hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV'ye tabi olmadığı hususu netleştirildi.

ÖTV Kanun'u uyarınca ÖTV kapsamı dışında bırakılmış bulunan itfaiye öncü aracının mahiyeti ve taşıması gerektiği özelliklerin ne olduğu açıklığa kavuşturularak, hem bu alandaki suistimallerin hem de hatalı uygulamaların önüne geçildi. Buna göre, ÖTV kapsamında olmayan itfaiye araçlarının bu kapsamda olabilmesi için araçların bazı donanımlara sahip olması gerektiği konusu netleştirildi. Örneğin, aracın uzaktan fark edilebilir özellikte olması, tepe lambalarının olması, taşıtlardaki zorunlu yangın tüpü ve ilk yardım malzemeleri dışında, ortalama bir yangına müdahale edilebilir boyutta yangın tüpü ile yangın yaralanmalarında kullanılacak nitelikte tıbbi malzemenin bulunduğu ilk yardım kutusunun sabit bir yerinin olması, araç içinde itfaiye öncü hizmetlerinde kullanılacak nitelikte teknik ekipmanın olması gibi hususlar Tebliğ'e eklendi.

Öte yandan 26 Ekim 2021'de yayımlanan "Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yapılan düzenlemeye istinaden, ÖTV tebliğindeki "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" olarak değiştirildi. Böylece, Cumhurbaşkanının motorlu araç ÖTV ve matrahlarının alt ve üst sınırını 3 katına kadar artırabilmesi ve sıfıra indirebilmesine ilişkin düzenleme uygulama tebliğinde yer almış oldu.

OSB ve EB'ler için doğal gaz iletim yatırımlarını BOTAŞ yapacak

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan yerlerde kurulu bulunan, halihazırda doğal gaz iletim boru hattı tesis edilmemiş olan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanının ortak imzasıyla doğal gaz bağlanmasında ekonomik fayda, basınç düşürme ve ölçüm istasyonları yapmayı taahhüt eden OSB ve EB'lere, doğal gaz sağlanmasına yönelik ulusal iletim şebekesi ile basınç düşürme ve ölçüm istasyonu arasındaki iletim boru hatları yatırımlarına ilişkin esaslar belirlendi.

OSB ve EB'lere doğal gaz ulaştırılmasını teminen inşa edilecek iletim boru hatları için gerekli yatırımlar BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak.

Bu karar kapsamında yatırım yapılabilmesi için kriterleri sağlayan OSB ve EB'lerin bir yıl içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına müracaat etmesi gerekecek.

Yatırım finansmanı

Söz konusu karar kapsamında yapılması gereken yatırımlar, yapılabilirlik etüdü hazırlanarak Strateji ve Bütçe Başkanlığına sunulacak. Başkanlık tarafından BOTAŞ yatırım programına alınacak.

Yatırım finansmanı, ilgili yıl Orta Vadeli Programı ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında değerlendirilecek.

e 9,6'dan yüzde 9,8'e revize edildi.

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi Haziranda Arttı...

Türkiye İstatistik Kurumu, haziran ayına ilişkin "Hizmet Üretici Fiyat Endeksi" sonuçlarını açıkladı. Buna göre, H-ÜFE haziranda bir önceki aya göre yüzde 7,34, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 49,08, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 91,27 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 61,85 artış gösterdi.

Ulaştırma ve depolama hizmetleri yıllık yüzde 119,32 arttı

Bir önceki yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 119,32, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 84,21, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 49,88, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 144,11, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 48,50, idari ve destek hizmetlerde yüzde 66,52 artış gerçekleşti.

Bir önceki aya göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 9,11, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 10,81, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 3,69, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 10,02, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 0,90, idari ve destek hizmetlerde yüzde 6,00 artış gerçekleşti.

H-ÜFE sektörlerinden bilimsel araştırma ve geliştirme hizmetleri yüzde 24,75, hukuk ve muhasebe hizmetleri yüzde 25,85, telekomünikasyon hizmetleri yüzde 29,24 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık gayrimenkul hizmetleri yüzde 144,11, su yolu taşımacılığı hizmetleri yüzde 138,54, hava yolu taşımacılığı hizmetleri yüzde 127,72 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

H-ÜFE sektörlerinden bilimsel araştırma ve geliştirme hizmetleri yüzde 7,58, istihdam hizmetleri yüzde 1,24, bina ve çevre düzenleme (peyzaj) hizmetleri yüzde 0,85 ile endekslerin en fazla azalış gösterdiği alt sektörler oldu. Buna karşılık konaklama hizmetleri yüzde 25,34, seyahat acentesi, tur operatörü, diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili hizmetler yüzde 21,17, hava yolu taşımacılığı hizmetleri yüzde 17,27 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Ekonomik Güven Endeksi Verileri Açıklandı

Ekonomik güven endeksi temmuzda aylık bazda yüzde 0,2 gerileyerek 93,4 değerini aldı.

Türkiye İstatistik Kurumu, temmuz ayına ilişkin ekonomik güven endeksi verilerini açıkladı. Ekonomik güven endeksi haziranda 93,6 iken, Temmuz ayında yüzde 0,2 oranında azalarak 93,4 değerini aldı.

Bir önceki aya göre Temmuz ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi yüzde 2,0 oranında azalarak 102,5 değerini, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 1,5 oranında azalarak 117,8 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 4,5 oranında azalarak 113,4 değerini aldı. Tüketici güven endeksi yüzde 7,4 oranında artarak 68,0 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 2,4 oranında artarak 85,0 değerini aldı.

Dış Ticaret İstatistikleri Açıklandı

Türkiye'nin ihracatı haziranda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18,7 artarak 23 milyar 428 milyon dolar, ithalatı yüzde 39,7 yükselişle 31 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulan haziran ayına ilişkin geçici dış ticaret verileri açıklandı. Buna göre, ihracat 2022 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18,7 artarak 23 milyar 428 milyon dolar, ithalat yüzde 39,7 artarak 31 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 20,0 artarak 125 milyar 866 milyon dolar, ithalat yüzde 40,6 artarak 177 milyar 267 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2022 Haziran ayında yüzde 15,7 artarak 18 milyar 895 milyon dolardan, 21 milyar 856 milyon dolara yükseldi.

Haziran ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat yüzde 19,4 artarak 18 milyar 646 milyon dolardan, 22 milyar 272 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Haziran ayında 416 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi yüzde 17,5 artarak 44 milyar 128 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 98,1 oldu.

Dış ticaret açığı Haziran ayında yüzde 184,5 arttı

Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 184,5 artarak 2 milyar 871 milyon dolardan, 8 milyar 167 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Haziran ayında yüzde 87,3 iken, 2022 Haziran ayında yüzde 74,1'e geriledi.

Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı yüzde 142,7 artarak 21 milyar 181 milyon dolardan, 51 milyar 400 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ocak-Haziran döneminde yüzde 83,2 iken, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 71,0'a geriledi.

Haziran ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,9 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2022 Haziran ayında imalat sanayinin payı yüzde 94,9, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 2,9, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,7 oldu.

Ocak-Haziran döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı yüzde 94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu.

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2022 Haziran ayında ara mallarının payı yüzde 81,5, sermaye mallarının payı yüzde 10,1 ve tüketim mallarının payı yüzde 8,4 oldu.

İthalatta, 2022 Ocak-Haziran döneminde ara mallarının payı yüzde 82,1, sermaye mallarının payı yüzde 10,3 ve tüketim mallarının payı yüzde 7,5 oldu.

Haziran ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Haziran ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 875 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 555 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 209 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 206 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 150 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 29,9'unu oluşturdu.

Ocak-Haziran döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 10 milyar 642 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 8 milyar 658 milyon dolar ile ABD, 6 milyar 612 milyon dolar ile İtalya, 6 milyar 489 milyon dolar ile Birleşik Krallık ve 6 milyar 362 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 30,8'ini oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Haziran ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 5 milyar 92 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 666 milyon dolar ile Çin, 1 milyar 997 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 407 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 335 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 42,7'sini oluşturdu.

Ocak-Haziran döneminde ithalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı. Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 27 milyar 742 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 20 milyar 82 milyon dolar ile Çin, 11 milyar 499 milyon dolar ile Almanya, 7 milyar 583 milyon dolar ile ABD, 6 milyar 746 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 41,5'ini oluşturdu.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre ihracat yüzde 5,5, ithalat yüzde 0,1 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2022 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat yüzde 19,0, ithalat yüzde 40,3 arttı.

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Haziran ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 2,8'dir. Ocak-Haziran döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,6'dır. Ocak-Haziran döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 2,9'dur.

Haziran ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı yüzde 72,2'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı yüzde 8,5'tir. Ocak-Haziran döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı yüzde 69,3'tür. Ocak-Haziran döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı yüzde 9,5'tir.

Kamu Alımlarında Yeni Dönem Başlıyor

Kamu İhale Kurumu tarafından son dönemde yürütülen çalışmalar kapsamında ihalelerin e-ihale yöntemiyle yapılması, 1 Ağustos'tan itibaren kademeli olarak zorunlu hale gelecek.

Kamu İhale Kurumundan aldığı bilgilere göre, elektronik ihale ile işlemlerinin daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, tasarruf oranının artırılması ve bürokrasinin azaltılmasına önemli katkı sağlandı.

E-ihale ile ilgililerin kamu alım sürecine katılımı kolaylaşırken, sürecinin gizlilik ve güvenilirlik ilkeleri temelinde yapılması ön plana çıkarıldı.

Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının tespit edildiği Mart 2020'den itibaren e-ihale kullanımında belirgin bir yükseliş yaşandı. Bu kapsamda, COVID-19 salgını döneminde yıllık bazda yüzde 76 artış gerçekleşirken, 2021'de e-ihale kullanım oranı yüzde 46'ya ulaştı. E-ihale yöntemiyle ihalelere teklif verenlerin sayısı yüzde 93 yükselirken, ihale başına ortalama yüzde 5 tasarruf sağlandı.

Kademeli olarak zorunlu hale gelecek

Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihalelerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik 1 Temmuz 2016'da e-teklif alınan beyan usulünün hayata geçirilmesi ile başlayan çalışmalar, e-ihalelere ilişkin parasal limitin kaldırılması ve ihale usullerinin kapsamının genişletilmesi yönündeki uygulamalarla hız kazandı.

Kurum tarafından son dönemde yürütülen çalışmalar kapsamında ihalelerin e-ihale yöntemiyle yapılması, 1 Ağustos'tan itibaren kademeli olarak zorunlu hale gelecek.

Bu çerçevede 1 Ağustos'tan sonra açık ihale usulü ile yapılan ve yaklaşık maliyeti kanunda öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan mal alımlarında 2 milyon 2 bin 17 lira, hizmet alımlarında 3 milyon 336 bin 704,5 lira, yapım işlerinde 73 milyon 407 bin 984,5 liraya kadarki ihalelerin tamamı e-ihale yöntemiyle gerçekleştirilecek.

3 Ekim'den sonra da tüm açık ihaleler ile kanunun ilgili maddeleri gereğince pazarlık usulü ile gerçekleştirilen ihalelerin e-ihale yöntemi ile yapılması zorunlu hale gelecek.

Alımlarda e-ihale yönteminin zorunlu hale getirilmesiyle bu kapsamda elde edilen faydaların daha geniş bir kesime yayılması hedefleniyor.

Dış Ticarette Yeni Dönem

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından temmuz ayına ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi açıklandı. İktisadi Yönelim Anketi sonuçları, imalat sanayinde faaliyet gösteren 1.733 iş yerinin yanıtlarının ağırlıklandırılıp toplulaştırılmasıyla elde edilerek değerlendirildi.

Buna göre, RKGE temmuzda bir önceki aya kıyasla 2,7 puan azalarak 103,7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 2,1 puan düşüşle 102,5'e geriledi.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde, mevcut toplam sipariş miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki üretim hacmi, genel gidişat ve son üç aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi ise azalış yönünde etkiledi.

Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ve iç piyasa sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyir bir önceki aya göre zayıflarken, ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyir ise bir önceki aya göre güçlendi.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmeler bir önceki aya göre güçlenirken, mevcut mamul mal stokları seviyesinin mevsim normallerinin üstünde olduğu yönündeki değerlendirmeler ise bir önceki aya göre zayıfladı.

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, ihracat sipariş miktarı ve iç piyasa sipariş miktarında bir önceki ayda artış bekleyenler lehine olan seyir zayıfladı. Gelecek üç aydaki istihdama ve gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin artış yönlü beklentiler de zayıfladı.

ÜFE beklentisi yüzde 85,5'e yükseldi

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ve gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyir zayıfladı. Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentiler de azaldı.

Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 4,6 puan artarak yüzde 85,5 seviyesinde gerçekleşti.

Temmuz ayında, ankete katılan işyerlerinin yüzde 51,1'i üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 13,1'i talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu kaydetti, onu sırasıyla hammadde ekipman yetersizliği, mali imkansızlıklar, işgücü yetersizliği ve diğer faktörler izledi.

Son üç ayda rekabet gücüne ilişkin gelişmeler değerlendirildiğinde, yurt içi piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak bir önceki dönemde azalış bildirenler lehine olan seyir güçlendi. Avrupa Birliği içindeki piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin artış yönündeki seyir azalış bildirenler lehine döndü, Avrupa Birliği dışındaki yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin azalış bildirenler lehine olan seyir güçlendi.

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 5,9'a, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 27,7'ye yükselirken, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 66,4'e geriledi.

Dış Ticarette "DİJİTAL" Dönem

Türkiye'de ihracatın dijitalleşmesini ve blockchain altyapısı üzerinden yönetilebilmesini amaçlayan "İhracat Sürecinin Blockchain Teknolojisi ile (Ülke İçinde) Uçtan Uca Tasarımı" projesinde birinci faz çalışmaları sona erdi.

Geçen yıl 6 Aralık'ta başlatılan projenin ilk faz çalışmaları, bu yıl 8 Mart'ta açılış toplantısıyla tanıtılmıştı.

Konvansiyonel ihracat süreçlerinin Türkiye sınırları içinde kalan kısmının blockchain teknolojisiyle yeniden tasarlanmasına ilişkin çalışmaların yürütüldüğü ilk fazda, işlemlerin şeffaf bir şekilde takip edilebilmesi, kağıtsız ticaretin hayata geçirilmesi, belirli işlem basamaklarının otomasyonu ve aracı kurumların kaldırılabilmesi gibi proje başında ortaya konan hedeflerin tümü gerçekleştirildi.

İlk fazda ayrıca ihracat süreçlerindeki ihracatçı, gümrük müşaviri, nakliye şirketi, banka, sigorta şirketi ve kamu kurumları gibi paydaşların şeffaflık ve güven içerisinde işlem yapabilecekleri bir ekosistemin blockchain ile mümkün olduğu sonucuna ulaşıldı.

İşlem basamaklarını azaltarak süreçlere hız kazandıracak ve ihracat işlemlerinin maliyetlerini düşürecek uygulamaların analiz edildiği ilk fazda, kağıt kullanımı ve belge transferi için gerekli kaynak kullanımının ortadan kaldırılması ile çevresel sürdürülebilirliğin ve yeşil dönüşümün paydaş kurumlarca benimsenebileceği görüldü.

Aynı zamanda paydaşların, sistem üzerindeki işlemlerden neredeyse eş zamanlı haberdar olması sağlanarak bilgi paylaşım yöntemlerinin çeşitliliğinden doğan gecikmelerin önüne geçilebileceği anlaşıldı.

Proje yılsonunda tamamlanacak

Hazine ve Maliye Bakanlığının finansmanıyla, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Ticaret Bakanlığı tarafından geliştirilen projenin "Birinci Faz Kapanış Toplantısı" 28 Temmuz'da yapılacak.

İkinci fazında, "Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi" ile ihracat sürecinin analiz edileceği proje, 2022 sonu itibarıyla tamamlanacak.

Konut Fiyat Endeksi Mayısta Arttı

Konut Fiyat Endeksi, mayısta bir önceki aya göre yüzde 12,4 artarak 430,6 seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Mayıs 2022 dönemine ilişkin Konut Fiyat Endeksi verileri açıklandı.

Türkiye'deki konutların kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla hesaplanan (KFE) (2017=100), nisanda bir önceki aya göre yüzde 12,4 artarak 430,6 olarak kaydedildi.

Konut Fiyat Endeksi, mayısta yıllık bazda yüzde 145,5 artarken, bu dönemde reel yükseliş yüzde 41,1 oldu.

Üç büyük il için konut fiyat endeksi değişimine bakıldığında mayısta bir önceki aya göre İstanbul, Ankara ve İzmir'de sırasıyla yüzde 12,7, yüzde 11,9 ve yüzde 11,5 artış görüldü. Endeks değerleri geçen yılın aynı ayına göre ise İstanbul'da yüzde 165,4, Ankara'da yüzde 147,5 ve İzmir'de yüzde 139,9 yükseldi.

Enerji İthalatı Faturası Yıllık Bazda Yüzde 122,5 Arttı...

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan geçici dış ticaret istatistiklerine göre, haziranda Türkiye'nin ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 39,7 artarak 31 milyar 595 milyon dolar oldu.

Bu tutarın 8 milyar 882 milyon 93 bin dolarlık kısmını, enerji ithalatı olarak özetlenen "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" oluşturdu.

Geçen yılın haziran ayında bu rakam 3 milyar 632 milyon 868 bin dolar olarak kayıtlara geçmişti. Söz konusu dönemde, ekonomik aktivitelerdeki canlanma, sanayi üretimindeki artış ve küresel piyasalarda enerji fiyatlarının yükselmesiyle ülkede ithalat faturası da arttı.erinden arındırılmış hizmet ciro endeksinde aylık bazda yüzde 6,5 artış görüldü.

Tarım Ürünlerinin Depolama Süresi 12 Aya İndirildi

Ticaret Bakanlığının, Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar Lisanslı Depo Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, lisanslı depolarda, buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale ürünleri, aynı cins, grup, sınıf ve derecelerde olmaları şartıyla bir önceki yıl ürünleriyle karıştırılarak depolanabilecek.

Ayrıca, hasat döneminden itibaren ürünlerin lisanslı depolarda azami depolanabilme süresi 24 aydan 12 aya indirildi. Bu süre Toprak Mahsulleri Ofisine ait ürünler için 24 ay olarak uygulanmaya devam edecek.

Azami depolama süresi, depolama döneminin başlangıcı 1 Ağustos 2022 tarihi ve sonrasında olan ürünler hariç, hasat dönemi 2022 yılı ve öncesi olan ürünler için 24 ay olarak uygulanacak.